

Artista: El Bosch, Jeroen van Aeken (1450 Hertogenbosch –1516 Hertogenbosch).

Títol: El Jardí de les Delícies (detall de "L'infern").

Tècnica i data: oli sobre fusta (tríptic) del 1503-04.

Època: segle XVI, Renaixement, escola Flamenca.

Museu: Museo del Prado, Madrid.

Instruments d'esquerra a dreta: llaüt (cordòfon polsat), arpa (cordòfon polsat), viola de roda (cordòfon fregat de manovella i teclat), triangle (diòfon), oboè (aeròfon de llengüeta doble), tambor (membranòfon), flauta (aeròfon) i a la part inferior hi ha un corn (aeròfon) tocat per un conill.

Comentaris: la viola de roda (en castellà "cinfonía" o "zanfonía") ja existia a Espanya a l'època medieval; en tenim referències al "Libro de Buen Amor", de l'Arcipreste de Hita, del segle XIV ("*çinfonia e baldosa en esta fiesta son*"). Es toca sobre les cuixes o bé lligat a la cintura, junt amb altres instruments o acompanyant el cant. Amb una mà es fa girar la manovella i amb l'altra es toquen les tecles; la roda, en girar, frega les cordes i manté una base sonora contínua (bordons); el teclat permet la realització d'una melodia.

Era un instrument de música popular i així continua en el folklore francès, alemany i d'Europa central i oriental. Hi ha també alguna composició dins la música clàssica, com per exemple els "Cinc concerts per a viola de roda", que va escriure Joseph Haydn el 1786, i les "Danses alemanyes", de Wolfgang A. Mozart de 1791.